

виробничих потужностей, ввести нові інвестиційні проекти;

— впровадити систему інформації, яка б могла своєчасно, достовірно, повно і систематично надавати керівним органам підприємства необхідну інформацію про зовнішні та внутрішні умови, інформацію про реальний економічний стан на підприємстві;

— визначити конкретні вимоги, поставлені до системи управління підприємством, умови забезпечення об'єктивної оцінки недоліків у керівництві, практичної діяльності та кваліфікації керівного персоналу; вдосконалити методи управління підприємством на основі правильного добору керівників, підвищення рівня їх загальної і спеціальної освіти, а також шляхом застосування колективних форм керівництва підприємством[3].

На наш погляд, для забезпечення цілісності системи управління фінансовою діяльністю передбачається виконання умови єдності цілей та інтересів на всіх рівнях управління, єдності принципів управління та єдності самого процесу управління.

Список літератури

1. Євтушевський В. Стратегія корпоративного управління. — К. : Знання, 2007. — 287с.
2. Лихота Ю. Фінансова стратегія управління підприємством //Фінанси України. - 2009. - № 2. - С. 86-88
3. Мізюк Б. Особливості стратегічного управління підприємствами //Фінанси України. - 2008. - № 12. - С. 31-36

Одержано 30.05.11

УДК 657.04

Ю.Ю. Криворог, магістрант гр. ФК-06-1, В.П. Кравченко, доц., канд. екон. наук
Кіровоградський національний технічний університет

Оцінка та аналіз системи стратегічного управління фінансами на підприємстві

У статті висвітлено результати аналізу та оцінка фінансової діяльності підприємства «Креатив». Досліджено систему стратегічного управління фінансами на підприємстві та удосконалено побудову Space-матриці. Запропоновано шляхи покращення системи управління фінансами на підприємстві **фінанси, контроль, фінансова стратегія, стратегічне управління, фінансова сила, конкурентна перевага, стабільність середовища**

Структурна перебудова економіки держави та прискорення темпів її зростання значною мірою залежать від досконалості системи управління фінансовими ресурсами на мікроекономічному рівні. Ефективна діяльність суб'єктів господарювання за ринкових умов, передбачає перш за все наявність досконалої системи управління фінансами підприємств як основи прийняття управлінських рішень.

Вагомий внесок у розробку теоретичних й методологічних основ фінансового управління внесли такі зарубіжні вчені як Діккі Террі, Друрі К., Кінг Альфред М., Майер Е., Райан Б., Фалуді А., Фостер Дж., Хан Д., Хорнгрен Ч.Т., Шим Джей К. та інші. Але використовувати західні концепції без їх адаптації до вітчизняних умов господарювання є недоцільним у зв'язку з наявністю ряду суттєвих національних

особливостей менеджменту, системи обліку й звітності, рівня інформаційного забезпечення.

У вітчизняній та російській економічній літературі достатньою мірою розроблені питання методики розрахунку і аналізу фінансових показників оцінки результатів діяльності підприємств. Нині науковим загалом широко дискутуються проблеми розробки й використання в практиці нових підходів у фінансовому плануванні, обліку, контролі та аналізі, які сприяють підвищенню ефективності управління фінансовими ресурсами підприємств. Так, цій проблематиці присвячені праці Балабанова І.Т., Білолипецького В.Г., Власова В.М., Данилочкіної Н.Г., Кармінського А.М., Карпової Т.П., Ковальова В.В., Новіченко П.П., Олексієвої М.М., Стоянової О.С., Теплової Т.В., Шеремета А.Д. та інших.

Метою статті є розробка теоретичних положень та методичних рекомендацій дослідження системи стратегічного управління фінансами на підприємстві «Креатив».

Предметом фінансового управління є регулювання фінансових потоків. При цьому об'єктом управління фінансами є фінансові відносини у сфері грошового обігу, централізовані та децентралізовані фонди фінансових ресурсів, що створюються і використовуються в усіх ланках фінансової системи держави.

Суб'єктом управління фінансами є фінансовий апарат системи органів управління на підприємстві на всіх рівнях.

Сутність поняття фінансового управління можна трактувати як інструмент реалізації фінансів та фінансової політики, як сукупність методів впливу на організацію і використання фінансових відносин та фінансових ресурсів, як сукупність управлінських структур і фінансового апарату на всіх рівнях управління. Фінансове управління має свою систему функцій, які пропонується визначати у такому складі:

- взаємодія всіх органів управління всіх рівнів;
- створення ефективних організаційних структур управління;
- прогнозування, планування, регулювання фінансових процесів;
- аналіз фінансових ресурсів і фінансових відносин;
- обґрунтування й прийняття оперативних фінансових рішень;
- контроль за виконанням розроблених планів та прийнятих фінансових рішень.

Аналіз та оцінка фінансової діяльності підприємства «Креатив» показав, що на кінець 2007 року підприємство є фінансово нестійке, має низьку рентабельність для підтримання платоспроможності на прийнятному рівні, підприємство має прострочену заборгованість, воно знаходиться на межі втрати фінансової стійкості. Перешкоджаючими факторами, які в господарській діяльності підприємства, є не ефективне використання фінансових ресурсів, відсутність можливості перетворення активів у ліквідні засоби, висока залежність від довгострокових зобов'язань. Але існують і позитивні фактори – готовність підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість, раціональне використання структури власного капіталу та виробничих фондів, ефективне управління активами. На основі розрахункових даних за 2007 рік будуємо графічну модель оцінки фінансової діяльності підприємства (рис.1).

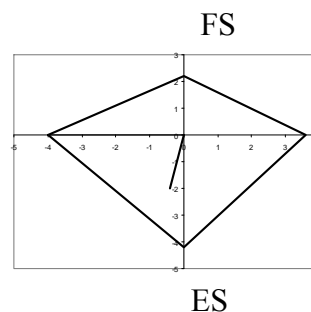

Рисунок 1 - Графічна модель оцінки фінансової діяльності підприємства «Креатив» станом на 2007 рік

Відповідно до положення вектора i на основі аналізу порівняльної привабливості альтернативних стратегічних дій досліджуваного підприємства діючою виявилася охорона стратегія на базі. Підприємство працює у привабливій галузі, але йому не вистачає конкурентоспроможності продукції і фінансових засобів. Для покращення ситуації необхідно розробити основні механізми: відображення погрозу, утримання позицій на ринку, забезпечення фінансової стійкості, підвищення рівня рентабельності, покращення роботи з активами, ефективного використання залучених фінансових ресурсів.

Аналіз та оцінка фінансової діяльності підприємства «Креатив» за 2008 рік свідчать, що підприємство має низький рівень рентабельності, його платоспроможність і фінансова стійкість знаходяться в цілому на прийнятному рівні, хоча окремі показники знаходяться нижче нормативних значень, однак дане підприємство є недостатньо стійке до факторів фінансово-господарської діяльності. Перешкоджаючими факторами, які заважають ефективній діяльності підприємства є фінансова залежність підприємства, прибуток від звичайної діяльності нижче активів підприємства. Сприятливими факторами є готовність підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість, ефективне використання фінансових, матеріальних і трудових ресурсів. На основі розрахункових даних за 2008 рік будуємо графічну модель оцінки фінансової діяльності підприємства (рис.2).

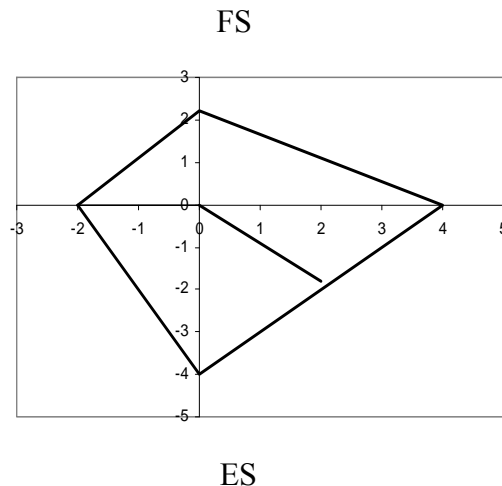

Рисунок 2 - Графічна модель оцінки фінансової діяльності підприємства «Креатив» І станом на 2008 рік

Відповідно до положення вектора i на основі аналізу порівняльної привабливості альтернативних стратегічних дій досліджуваного підприємства діючою виявилася конкурентна стратегія на базі. Підприємство отримує конкурентну перевагу у відносно нестабільній ситуації. Критичним є фінансовий потенціал. Для покращення ситуації необхідно розробити основні механізми: пошуку фінансових ресурсів, розвитку збутових мереж, фінансової незалежності, підвищення рівня рентабельності виробничих фондів, збільшення власних засобів, зменшення обсягу позичених коштів, підвищення рентабельності власного капіталу, зменшення періоду окупності власного капіталу.

Аналіз та оцінка фінансової діяльності підприємства «Креатив» за 2009 рік свідчать, що підприємство має задовільний рівень рентабельності, його платоспроможність і фінансова стійкість знаходяться на прийнятному рівні, коефіцієнт левериджу характеризує високу залежність підприємства від довгострокових зобов'язань. Перешкоджаючим фактором є залежність підприємства від довгострокових зобов'язань та те, що підприємство є фінансово не стійким, а сприятливими – раціональне використання структури власного капіталу та виробничих фондів, ефективне управління активами, готовність підприємства негайно ліквідувати

корткострокову заборгованість. На основі розрахункових даних за 2009 рік будемо графічну модель оцінки фінансової діяльності підприємства (рис.3).

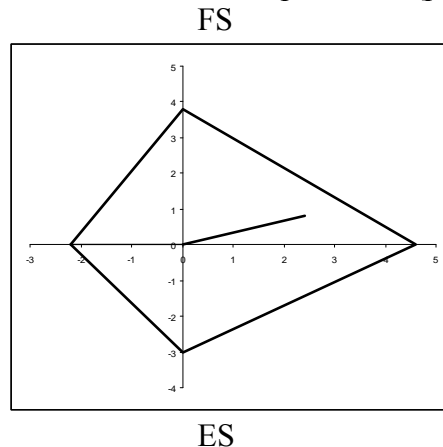

Рисунок 3 – Графічна модель оцінки фінансової діяльності підприємства «Креатив» станом на 2009 рік

Відповідно до положення вектора i на основі аналізу порівняльної привабливості альтернативних стратегічних дій досліджуваного підприємства діючою виявилася агресивна стратегія на базі. Підприємство отримує конкурентну перевагу, яку може зберегти та збільшити за допомогою фінансового потенціалу. Погрози для його функціонування незначні. Для покращення ситуації необхідно розробити основні механізми: розширення виробництва та продаж, цінової війни з конкурентами, освоєння нових секторів ринку, стабілізації фінансово-економічного становища.

Аналіз та оцінка фінансової діяльності підприємства «Креатив» за 2010 рік свідчать, що підприємство має задовільний рівень рентабельності, його платоспроможність і фінансова стійкість знаходяться на прийнятному рівні, коефіцієнт левериджу характеризує високу залежність підприємства від довгострокових зобов'язань. Перешкоджаючим фактором є залежність підприємства від довгострокових зобов'язань, а сприятливими – раціональне використання структури власного капіталу та виробничих фондів, ефективне управління активами, готовність підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість. На основі розрахункових даних за 2010 рік будемо графічну модель оцінки фінансової діяльності підприємства (рис.4).

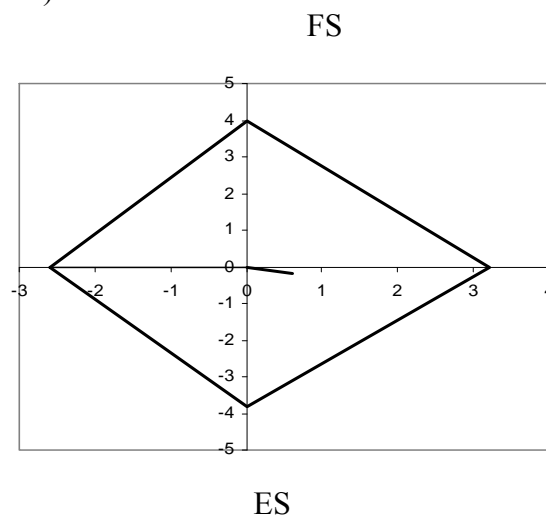

Рисунок 4 - Графічна модель оцінки фінансової діяльності підприємства «Креатив» станом на 2010 рік

Відповідно до положення вектора i на основі аналізу порівняльної привабливості альтернативних стратегічних дій досліджуваного підприємства діючою

виявилася конкурентна стратегія на базі. Підприємство отримує конкурентну перевагу у відносно нестабільній ситуації. Для покращення ситуації необхідно розробити основні механізми: покращення фінансового стану підприємства, підвищення рентабельності реалізованої продукції, підвищення рентабельності власного капіталу, підвищення рентабельності виробничих фондів, підвищення фінансової стійкості, негайного ліквідування короткострокової заборгованості.

Таким чином можна виділити основні результати проведеного дослідження

- відображена графічна модель фінансової діяльності підприємства на період 2007-2010 рр., що показала діючі стратегії на підприємстві за аналізований період;
- розкриті проблеми, які виникають при виконанні виробничих завдань та сприятливі і перешкоджаючі фактори фінансової діяльності підприємства;
- на основі проведеного аналізу запропоновано шляхи покращення фінансово-господарської діяльності підприємства.

Підводячи підсумки слід зазначити, що впровадження моделі Space-матриці дозволить підприємствам більш ефективно управляти фінансовою стратегією підприємства, що позитивно відіб'ється на фінансово-господарську діяльність підприємства. Подальша розробка зазначених проблем дозволить підприємству вийти на достатній рівень конкурентоздатності, підвищити рентабельність та фінансову стійкість підприємства. Пропозиції, наведені у статті можуть бути використані в подальшій практичній діяльності підприємства «Креатив».

Список літератури

1. Василенко В. О., Ткаченко Т. І. - Стратегічне управління підприємством: Навчальний посібник. - Вид. 2-ге, виправл. і доп. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 400с.
2. Македон В. В. - Бізнес-планування: Навч. пос. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 236 с.
3. Міщенко, А.П. - Стратегічне управління: Навч. посібник. — К. : Центр навчальної літератури, 2004 . — 336 с.
4. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент: Навч. Посібник. — К.: ЕксОб, 2001.
5. Осовська Г.В., Фіщук О.Л., Жалінська І.В. - Стратегічний менеджмент: Навч. посібник. — К.: Кондор, 2003. - 196 с.
6. Рибалко Н.О. «Удосконалення фінансового управління на підприємствах»: Міжнародний науково-практичний журнал.- «Економіка і держава». - №9 вересень 2009р.
7. Рудницька О.М., Білецька Я.Р. «Шляхи покращення фінансового стану українських підприємств»: Вісник національного університету «Львівська політехніка». - №649 «Логістика», 2009 р., С. 132-138
8. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2004. — 699 с.

Одержано 31.05.11